ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně **České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě**, se sídlem v Praze 2, Sokolská 15/1498, zastoupené Mgr. Martinem Sadílkem, advokátem v Praze 1, Štěpánská 39, proti žalovanému **Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, Brno, tř. Kpt. Jaroše 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 9. 3. 2005, č. j. R 1/2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2006, č. j. 31 Ca 29/2005 - 96,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2006, č. j. 31 Ca 29/2005 - 96**, se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže rozhodnutím ze dne 9. 3. 2005, č. j. R 1/2004, rozhodl o rozkladu žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „správní orgán prvního stupně“, „Úřad“) ze dne 15. 12. 2003, č. j. S 188/03-7531/03-ORP, tak, že toto rozhodnutí částečně změnil a částečně potvrdil. Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se správním orgánem prvního stupně rozhodli o tom, že žalobkyně schválením obsahu a vydání Výkonového a honorářového řádu (3. vydání 2002) na zasedání představenstva ve dnech 22. až 23. 11. 2002, porušila § 3 odst. 1

zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“). Její rozhodnutí je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, které může vést k narušení hospodářské soutěže na trhu služeb poskytovaných autorizovanými inženýry a techniky činnými ve výstavbě. Správní orgány dále rozhodly podle § 7 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže o zákazu takového jednání žalobkyně do budoucna, podle § 22 odst. 2 téhož zákona rozhodly o uložení pokuty žalobkyni ve výši 500 000 Kč a podle § 23 odst. 1 téhož zákona rozhodly o uložení opatření k nápravě.

II.

Žalobkyně napadla rozhodnutí předsedy Úřadu žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 16. 5. 2006, č. j. 31 Ca 29/2005 - 96, zamítl.

Podle krajského soudu uplatnila žalobkyně námitku, že je soutěžitelem poskytujícím služby obecného hospodářského významu, a její činnost se tak vymyká věcné působnosti Úřadu, až při soudním jednání dne 16. 5. 2006, aniž by tato námitka nalézala oporu v podané žalobě. Námitka tak byla podána až po uplynutí zákonné lhůty pro její uplatnění (§ 71 odst. 2 s. ř. s.) a krajský soud se jí proto nezabýval.

Krajský soud dále dovodil, že základní podmínky pro konstatování protisoutěžního charakteru rozhodnutí uskutečněných na úrovni sdružení soutěžitelů jsou tyto: (1) jedná se o úkon sdružení, (2) směřující od sdružení k jeho členům (jednotlivým soutěžitelům), (3) z nějž vyplývá snaha o unifikaci chování určitého okruhu soutěžitelů, kteří jsou členy sdružení, aniž by z něj musela vyplynout jeho závaznost či možnost uložení sankce za jeho nedodržení - i v takovém případě je totiž úkon způsobilý identifikovat budoucí soutěžní chování soutěžitele. Všechny tyto podmínky byly v případě jednání žalobkyně splněny, a její jednání je tedy principielně jednáním protisoutěžním. Nevztahuje-li se na daný případ výjimka (§ 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže) z prováděcího předpisu Úřadu, nestanoví-li jinak ani citovaný zákon a pokud ani zvláštní předpis výslovně nestanoví jinak, pak se popsané pravidlo uplatní vždy. Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o výkonu povolání“), by proto musel postavit najisto, že žalobkyně je autoritou nadanou oprávněním k cenotvorbě ve vztahu ke zboží dodávanému jejími členy (tzn. *expresis verbis* vyjmout žalobkyni jako subjekt ze zákazu podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže), nebo by musel zřetelně určit, že některé její úkony se aplikaci soutěžního zákonodárství vymykají. Tak tomu ovšem není.

Žalobkyně není ani cenotvorným orgánem podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o cenách“), popř. podle jiného právního předpisu, ani takovému orgánu není postavena na roveň. Zákon o výkonu povolání ani jiný právní předpis zároveň neobsahují konstrukci stanovení odměn navazujícím podzákonným předpisem, jako je tomu např. v případě odměn advokátů či notářů. Pokud tedy v případě žalobkyně a cen zboží dodávaného jejími členy není takových výslovných pravidel, nastupuje pravidlo pro oblasti cenově neregulované, tj. tvorba cen výlučně na tržních principech. Textace použitá v § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání, podle nějž je žalobkyně oprávněna vydávat ceníky a honorářové řády, nemá takovou normativní sílu, která by z žalobkyně činila regulátora cen zboží dodávaného jejími členy. Není-li pojem „vydávání ceníků“ nijak konkretizován, zejm. není-li stanoveno jaké ceníky, jakého zboží,

jakých dodavatelů, jak a kdy mají být schvalovány a vydávány a do jaké míry jsou závazné, nelze mu přiznávat význam „určovat ceny zboží dodávaného členy sdružení“. Tato dikce se nejvýše může blížit oprávnění žalobkyně publikovat zpětně přehled již určených cen jednotlivými členy sdružení (byť i zde soud připouští principielně protisoutěžní charakter). Tím spíše nelze význam „určovat ceny zboží dodávaného členy sdružení“ dovozovat z toho, že do působnosti žalobkyně náleží vydávání honorářových řádů [§ 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání], které schvaluje její valná hromada, popř. shromáždění delegátů [§ 25 odst. 4 písm. b) zákona o výkonu povolání]. Ani zde totiž není výslovně kodifikováno, že „honorářovým řádem“ má být rozuměn přehled cen zboží do budoucna dodávaného jednotlivými členy sdružení. Schválení honorářového řádu zde nemůže být považováno za legální oprávnění k nahrazení vůle soutěžitelů při stanovení cen za jimi dodávané zboží. Na žalobkyni se proto bez výjimky uplatní zákaz dohod narušujících hospodářskou soutěž (§ 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže).

Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku uplynutí lhůty pro uložení pokuty. Pokud přijetí textu Výkonového a honorářového řádu a pokyn k jeho vydání vyplývá ze zápisu ze zasedání představenstva žalobkyně, které se konalo od 21. do 23. 11. 2002, a pokud z téhož zápisu zřetelně vyplývá, že představenstvo žalobkyně Výkonový a honorářový řád schvaluje a jeho užití doporučuje autorizovaným osobám při sjednávání honorářů s klienty, pak ke konkrétnímu úkonu, jež byl žalovaným kvalifikován jako zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, nedošlo dříve, než představenstvo žalobkyně zasedalo. Z pohledu lhůty pro uložení pokuty podle § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže přitom za toto jednání žalobkyně není rozhodující, zda žalobkyně věcně obdobné úkony učinila již v minulosti či nikoliv. Žalovaný zřetelně specifikoval, jaké jednání žalobkyně považuje za zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, a to včetně časového vymezení. Subjektivní lhůta podle § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže nemohla začít plynout před zasedáním představenstva, a byla proto dodržena.

III. 1

Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Dovolala se stížních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vad řízení před správním orgánem, které mohly ovlivnit zákonnost, a podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Namítla, že krajský soud nezkoumal její námitku, že je soutěžitelem poskytujícím služby obecného hospodářského významu, proto se na ni nevztahuje zákon o ochraně hospodářské soutěže. Krajský soud nesprávně posoudil tuto námitku jako uplatněnou až při jednání, přestože bylo v žalobě uvedeno, že: *„Přes rozdílný právní názor žalobce na posouzení jeho činnosti žalovaným, když podle názoru žalobce je subjektem, který poskytuje na základě zvláštního zákona služby hospodářského významu, vytýká žalobce především…“*, a v závěru žaloby bylo rovněž odkázáno na argumenty uvedené v podaném rozkladu. Je tedy zřejmé, že stěžovatelka předmětnou námitku uplatnila před uplynutím zákonné lhůty.

Stěžovatelka dále namítla, že § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání jí dává oprávnění nikoliv k vydávání ceníků a honorářových řádů ve smyslu pouhé ediční činnosti, ale ke skutečné cenotvorbě. Podpůrným argumentem pro takový výklad je text § 23 odst. 6

písm. i) a zejm. § 25 odst. 4 písm. b) zákona o výkonu povolání. Stěžovatelka se domnívá, že jí zákonodárce cíleně svěřil pravomoc vydávat ceníky a honorářové řády jako činnost, která není zakázaná ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže. Nesouhlasí proto s názorem krajského soudu, že textace použitá v § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání nemá takovou normativní sílu, která by z žalobkyně činila regulátora cen zboží dodávaného jejími členy. Skutečnost, že oprávnění stěžovatelky vydávat ceníky a honorářové řády nebylo blíže konkretizováno, nemůže svědčit názoru krajského soudu, podle nějž se může jednat nejvýše o publikaci zpětného přehledu již určených cen jednotlivých členů sdružení.

Konečně stěžovatelka zpochybnila závěr krajského soudu co do posouzení námitky uplynutí lhůty pro uložení pokuty. Uvedla, že vydala samostatně ve spolupráci s Českou komorou architektů a Českým svazem stavebních inženýrů první vydání Výkonového a honorářového řádu již v roce 1993, druhé doplněné vydání pak v roce 1996. O této skutečnosti žalovaný prokazatelně věděl, což je zřejmé např. z rozkladu České komory architektů ze dne 20. 6. 1995 proti rozhodnutí Ministerstva pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 7. 6. 1995, sp. zn. S 14/95. Jakkoliv tedy stěžovatelka použila ve svém zápisu nepřesného výrazu, je nepochybné, že jednání, ve kterém je meritorně spatřováno porušení zákazu, se uskutečnilo již v roce 1993 a ve dnech označených v rozhodnutí žalovaného její představenstvo přijalo pouze technickou novelu a byly schváleny pouze změny, byť ve formě úplného znění. Rozhodnutí žalovaného tak bylo vydáno po uplynutí subjektivní lhůty podle § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

III. 2

Žalovaný (shodně jako již dříve ve vyjádření k žalobě) upozornil na označení žalovaného s tím, že účastníkem řízení o správní žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu a Úřadu je Úřad, nikoliv jeho předseda. Dále se žalovaný ztotožnil s právním názorem krajského soudu uvedeným v napadeném rozsudku a navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

IV.

Nejvyšší správní soud před posouzením důvodů obsažených v kasační stížnosti zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud pochybil, označil-li za žalovaného – v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2006, č. j. 4 As 57/2005 - 64, a ze dne 15. 1. 2004, č. j. 6 A 11/2002 - 26, dostupné na www.nssoud.cz), předsedu Úřadu a nikoliv Úřad. V dané věci je třeba rozlišovat: (1) proti jakému rozhodnutí je žaloba podávána a (2) kdo je účastníkem řízení. V posuzované věci je nepochybné, že žaloba napadá rozhodnutí předsedy Úřadu. Tato skutečnost ovšem nezakládá procesní subjektivitu předsedy Úřadu. Předseda Úřadu není samostatným orgánem Úřadu, ale pouze jeho funkční složkou, která slouží mimo jiné k tomu, aby v případě rozhodnutí Úřadu, jako ústředního orgánu státní správy, bylo možno věc přezkoumat (v rozkladovém řízení) obdobným způsobem, jako v případě odvolání proti rozhodnutím (nikoliv ústředních) správních orgánů. Jinými slovy, správní orgán rozhodující o rozkladu i správní orgán prvního stupně (jehož rozhodnutí je v rozkladovém řízení přezkoumáváno) představují stejný správní orgán, vymezený

zákonným rámcem jeho věcné příslušnosti. Rozdílné je pouze to, komu z hlediska vnitřního organizačního uspořádání správního orgánu zákon zakládá funkční příslušnost rozhodovat o rozkladu.

Ve věci soudního přezkumu rozhodnutí předsedy Úřadu, o rozkladu proti rozhodnutí Úřadu v prvním stupni, je třeba za žalovaného ve smyslu § 69 s. ř. s. považovat Úřad, jako jediný správní orgán v rámci předmětné věcné působnosti, byť žaloba napadá rozhodnutí předsedy tohoto úřadu. Nejvyšší správní soud ostatně již dříve vyslovil (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, č. 534/2005 Sb. NSS), že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je proto věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo má skutečně být žalovaným, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce. Soud o tomto postupu nerozhoduje zvláštním usnesením (§ 53 odst. 2 s. ř. s. *a contrario*). Pokud tedy krajský soud v posuzované věci jednal s předsedou Úřadu namísto s Úřadem, je jeho řízení zatíženo vadou. Při jejím hodnocení ovšem nelze odhlédnout od skutečnosti, že předseda Úřadu není správním orgánem odlišným od Úřadu, ale jeho funkční složkou. Krajský soud tak *de facto* jednal s Úřadem, byť prostřednictvím jeho předsedy, a nejedná se proto o nedostatek podmínek řízení, způsobující jeho zmatečnost [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s]. Úřad nebyl postupem krajského soudu zkrácen na svých právech, a to tím spíše, že žaloba proti němu byla zamítnuta. V posuzované věci se tak nejedná ani o vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], k níž by Nejvyšší správní soud musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Dále Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka především namítla vadu řízení před krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], který měl nesprávně posoudit její námitku, že je soutěžitelem poskytujícím služby obecného hospodářského významu a nevztahuje se na ni zákon o ochraně hospodářské soutěže, jako uplatněnou až při jednání, tj. po uplynutí zákonné lhůty.

Ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatelka v žalobě pouze uvedla, že: *„Přes rozdílný právní názor žalobce na posouzení jeho činnosti žalovaným, když podle názoru žalobce je subjektem, který poskytuje na základě zvláštního zákona služby hospodářského významu, vytýká žalobce především…“*. Pokud k tomu krajský soud shledal, že žalobkyně tímto *„toliko stručně deklaruje rozdílný právní názor na tuto otázku, aniž by tuto otázku učinil(a) předmětem přezkumu soudu“*, Nejvyšší správní soud se s jeho závěrem ztotožňuje, neboť citované tvrzení stěžovatelky nelze považovat za řádně uplatněnou žalobní námitku (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 57, č. 835/2006 Sb. NSS). Stěžovatelka v žalobě dále uvedla, že *„bez ohledu na další vady právního posouzení, na které žalobce poukázal ve vém písemném rozkladu a které i nadále považuje žalobce za argumenty, které měly svědčit zrušení rozhodnutí Úřadu,. . .“*. K tomu Nejvyšší správní soud připomíná, že uvedení konkrétních žalobních námitek nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v rozkladu, nebo dokonce pouhým odkazem na takové podání - již jen proto, že rozkladové námitky směřovaly proti jinému rozhodnutí (proti rozhodnutí Úřadu), než které je předmětem přezkumu krajským soudem (rozhodnutí předsedy Úřadu). Stěžovatel je povinen

jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí v žalobě explicitně uvést a vymezit tak rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí krajským soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55 / 2005 - 74, dostupný na www.nssoud.cz). Z protokolu o jednání u krajského soudu dne 16. 5. 2006 pak vyplývá, že zástupce žalobce *„nad rámec žaloby uvádí, že rozšiřuje žalobu o jednu otázku, a to, zda se vůbec zákon o ochraně hospodářské soutěže vztahuje na činnost žalobce…“*.

Nejvyšší správní soud pak uzavírá, že předmětná námitka nenalézá opory v žalobě, stěžovatelka ji uplatnila až při jednání, a to po uplynutí zákonné lhůty pro její uplatnění (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Krajský soud nepochybil, pokud se předmětnou námitkou z uvedeného důvodu nezabýval.

Stěžovatelka dále namítla nesprávné posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Nezpochybnila závěr krajského soudu, že její jednání (schválení Výkonového a honorářového řádu) je principielně protisoutěžním jednáním ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, ale brojila proti závěru, že se na předmětné jednání nevztahuje výjimka stanovená zákonem o výkonu povolání, která by jí takové jednání umožnila. V této souvislosti namítla nesprávné posouzení § 23 odst. 6 písm. j) a § 25 odst. 4 písm. b) zákona o výkonu povolání.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z textu § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání, podle nějž do působnosti stěžovatelky patří vydávat ceníky a honorářové řády, nelze dovodit postavení stěžovatelky jako regulátora závazných cen zboží dodávaného jejími členy. Takovou výjimku z pravidla tvorby cen na tržních principech by musel zákon stanovit výslovně a tak, aby o jeho zmocnění stěžovatelky k závazné cenotvorbě na příslušném trhu nebyly žádné pochybnosti. Z textu § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání však lze bezpochyby dovodit oprávnění stěžovatelky vydávat ceníky a honorářové řády týkající se zboží dodávaného jejími členy, jakkoliv nemohou být pro její členy závazné, tzn. mají pouze doporučující charakter. Závěr krajského soudu, že dikce citovaného ustanovení se může blížit oprávnění stěžovatelky publikovat pouze zpětně přehled cen již určených jednotlivými členy sdružení, je nutno odmítnout jako účelový. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že úkon sdružení soutěžitelů vůči jeho členům, z nějž vyplývá snaha o unifikaci chování určitého okruhu soutěžitelů (kteří jsou členy sdružení), aniž by z něj musela vyplynout jeho závaznost, má principielně protisoutěžní charakter. Je nepochybné, že vydání – byť nezávazného (doporučujícího) - Výkonového a honorářového řádu stěžovatelkou je úkonem způsobilým narušit (ovlivnit) hospodářskou soutěž na předmětném relevantním trhu. Vzhledem k zákonnému oprávnění stěžovatelky podle § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání však stěžovatelku nelze za takový úkon sankcionovat. Případným nežádoucím protisoutěžním dopadům § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání na soutěž na předmětném relevantním trhu nelze bránit účelovým restriktivním výkladem tohoto ustanovení, jaký v posuzované věci provedl žalovaný a posléze i krajský soud. Je totiž oprávněním pouze zákonodárce, zda stávající zákonnou úpravu změní či nikoli. Ustanovení § 25 odst. 4 písm. b) zákona o výkonu povolání, podle nějž valná hromada, popř. shromáždění delegátů, schvaluje řády Komory, mj. honorářový, jehož se stěžovatelka v této souvislosti dovolává jako podpůrného argumentu, nestanoví (nerozšiřuje) působnost stěžovatelky, ale toliko určuje, kterému z orgánů stěžovatelky je zákonem svěřena pravomoc ke konkrétním úkonům v rámci působnosti stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, když dovodil, že z § 23 odst. 6 písm. j) zákona o výkonu povolání nevyplývá výjimka,

která by předmětné jednání stěžovatelky (schválení Výkonového a honorářového řádu) vyňala z generálního zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Stěžovatelka konečně namítla vadu řízení před správním orgánem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], spočívající v tom, že jí byla pokuta za předmětné jednání uložena po uplynutí subjektivní lhůty pro její uložení podle § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Ze zápisu ze zasedání představenstva stěžovatelky č. 5/2002, které se konalo od 21. do 23. 11. 2002, vyplývá, že představenstvo přijalo text Výkonového a honorářového řádu a dalo pokyn k tisku (viz str. 2) a dále že představenstvo schválilo dne 22. 11. 2002 Výkonový a honorářový řád s tím, že jeho užití doporučuje autorizovaným osobám při sjednávání honorářů s klienty (viz str. 5).

Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že každé jednotlivé schválení a vydání Výkonového a honorářového řádu je samostatným úkonem způsobilým narušit hospodářskou soutěž a nelze je považovat toliko za technickou novelu, jak činí stěžovatelka. Schválení a vydání Výkonového a honorářového řádu na zasedání představenstva stěžovatelky ve dnech 22. až 23. 11. 2002 je samostatným úkonem ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže a jako takové – za splnění dalších podmínek - odůvodňuje uložení pokuty podle § 22 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže samostatně, bez ohledu na jakékoli věcně obdobné úkony, které stěžovatelka učinila v minulosti [např. vydání Výkonového a honorářového řádu ve spolupráci s Českou komorou architektů a Českým svazem stavebních inženýrů v roce 1993, jehož se stěžovatelka dovolávala]. Z napadených správních rozhodnutí vyplývá, že Úřad a posléze i předseda Úřadu ve svých rozhodnutích zcela jednoznačně specifikovali, že právě toto jednání stěžovatelky [schválení obsahu a vydání Výkonového a honorářového řádu na zasedání představenstva ve dnech 22. až 23. 11. 2002] považují za zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, za něž stěžovatelce mj. ukládají pokutu. Lhůta pro uložení pokuty za uvedené jednání, stanovená § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže tak, že pokutu lze uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy se o porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti stanovených tímto zákonem Úřad dozvěděl, nejpozději však do 10 let, kdy k porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti došlo, proto z logiky věci nemohla začít plynout před předmětným zasedáním představenstva. A to jak tříletá lhůta subjektivní, tak i desetiletá lhůta objektivní. V souladu s ustálenou judikaturou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 – 56, č. 329/2004 Sb. NSS) je uložením pokuty teprve okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost podrobit se rozhodnutí a pokutu zaplatit. Taková povinnost nastává teprve (materiální) právní mocí rozhodnutí o uložení pokuty, protože teprve tímto okamžikem může být správním aktem dotčena právní sféra daného subjektu.

Je tedy zřejmé, že lhůta pro uložení pokuty v posuzované věci nemohla začít běžet přede dnem 22. 11. 2002. Pokud rozhodnutí předsedy Úřadu nabylo právní moci dne 14. 3. 2005, je zřejmé, že lhůta pro uložení pokuty podle § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže, resp. jak její složka objektivní, tak její složka subjektivní, byla zachována. Krajský soud tedy při posouzení této žalobní námitky nepochybil a věc posoudil po skutkové i právní stránce správně.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že s ohledem na nesprávné právní posouzení věci shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil

k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu